Contributed by Manuel Kellner*
maandag, 09 september 2013 - Last Updated maandag, 09 september 2013

In hun verkiezingscampagnes nemen de traditionele partijen CDU/CSU (christendemocraten en conservatieven), SPD (socaialdemocraten), Groenen en FDP (liberalen) gedeeltelijk en elk op hun manier, thema's over die ze uit het arsenaal van Die Linke gehaald hebben. Die Linke, die in 2007 als nieuwe partij ontstond door de fusie van de Linkspartei/PDS en de WASG (“Verkiezingsalternatief voor sociale rechtvaardigheid”), was in 2009 met 11,9% in de Bundestag geraakt (het Duitse federaal parlement). Een onmiskenbaar succes, de traditionele zwakte van de Linkspartei/PDS in de “oude Länder“ in West-Duitsland leek eindelijk te verdwijnen.

Het thema dat het beste aansloeg toen was de sociale rechtvaardigheid, en meer specifiek de eis van een minimumloon (dat in Duitsland niet bestaat). In 2009 was Die Linke de enige partij die deze eis verdedigde.

Vandaag zijn zowel de SPD als de Groenen voorstanders van het minimumloon, ook al vragen ze maar 8,50 euro per uur. Het is zeker waar dat dit een reële vooruitgang zou betekenen voor heel wat werknemers die vandaag heel slecht betaald worden. Er zijn sectoren waar men maar 4 tot 6 euro per uur krijgt. Maar zelfs de eis van Die Linke, die nog steeds het bedrag vraagt dat het ook al in 2009 vroeg, 10 euro per uur, is onvoldoende om de betrokken loontrekkenden te beschermen tegen de armoede waarin ze bij hun pensioen dreigen te verzeilen.

CDU/CSU en FDP spreken zich niet openlijk uit tegen de eis van een minimumloon, noch tegen de acties voor de verhoging van de pensioenen en bestaansminima. Ze zeggen dat het niet aan de staat is om een mimimumloon op te leggen, maar dat het verder in de sectoren moet geregeld worden, en het in laatste instantie - en hier is het vooral de FDP die daar op hamert - een zaak is tussen de “sociale partners” (patronaat en vakbonden). Maar de vakbonden van de DGB voeren van hun kant campagne voor een veralgemeend minimumloon van 8,50 euro, net zoals de SPD en de Groenen...

De keiharde neoliberale politiek van de SPD en de Groenen onder kanselier Gerhard Schröder indertijd had heel negatieve gevolgen voor de traditioneel uiterst nauwe banden tussen de leiding van de SPD en die van de vakbondsfederatie DGB. Die Linke kon zijn aanwezigheid in de vakbonden versterken. Zeker, we zijn nu niet terug in de situatie zoals voor Schröder, maar toch is de verstandhouding tussen de sociaaldemocratische politieke en syndicale apparaten er opnieuw op verbeterd. En Die Linke kan zich er wel op beroepen een invloed te hebben op de evolutie van de standpunten van de andere partijen, maar de prijs die ze hiervoor betaalt is een electorale verzwakking. Ondertussen is ze zelfs al eens tot 6% gezakt in de opiniepeilingen (in de lente van 2012). In recentere peilingen klimt ze opnieuw tot 9% (opiniepeiling door het peilingbureau Emnid, een andere gaf haar recent 10%, nog andere peilingen hebben het over 8 tot 9%).

De CDU/CSU, die in 2009 33,8% van de stemmen kreeg, zou volgens de peilingen nu 39 tot 41%

halen. Zulke cijfers, en de voortdurende populariteit van kanselier Angela Merkel, tonen goed de kracht aan van een politiek die wordt beschouwd als het verdedigen van een relatieve welstand ten koste van de bevolking van economisch heel wat zwakkere landen in de Europese Unie. De onzekere factor is de FDP die in 2009 nog 14,6% behaalde en nu rond de 5% hangt in de opiniepeilingen, wat de continuïteit van de conservatief-liberale coalitie bedreigt.

De SPD van haar kant haalt 25% in de peilingen, en de Groenen 11% (hun steile opgang in de opiniepeilingen na Fukushima behoort tot het verleden). De kandidaat voor het kanselierschap van de SPD, Peer Steinbrück, een ijskoude technocraat, heeft weinig geloofwaardigheid rond sociale thema's. Hij weigert een samenwerking met Die Linke om de consevatief-liberale regering te vervangen. Het resultaat van de verkiezingen zou dan ook wel eens opnieuw een “grote coalitie” van CDU-CSU en SPD kunnen zijn.

Om het plaatje te vervolledigen: de doorbraak van de Piraten lijkt een zaak uit het verleden, ze blijven hangen rond de 3%, net zoals de AfD (Alternatief voor Duitsland), die wil dat Duitsland uit de Eurozone stapt om niet langer te moeten betalen voor de armere landen in Europa.

* Manuel Kellner is lid van de leiding van onze Duitse zusterorganisatie ISL en actief in Die Linke.